

بررسی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد کارکنان در برخی از بیمارستان های شهر یزد در مورد استفاده از مواد گندزدا

عادلۀ اسفرم^۱، احمد خسروی بغدادی^۱، محمد رفعتی فرد^۲، مهدی مختاری^{۳*}، عارفه دهقان تفتی^۴، اسماء پورمحمد^۵، مریم دهقان نیبری^۵

- ۱- گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران
- ۲- مرکز تحقیقات بازتوانی قلب، پژوهشکده قلب و عروق، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران
- ۳- مرکز علوم و فناوری های محیط زیست، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران
- ۴- گروه آمار و اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران
- ۵- گروه بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران

چکیده

مقدمه

استفاده نادرست از مواد گندزدا یکی از عوامل گسترش عفونت های بیمارستانی است. هدف از مطالعه حاضر بررسی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد کارکنان در برخی از بیمارستان های شهر یزد در مورد استفاده از مواد گندزدا بوده است.

مواد و روش ها

این پژوهش یک مطالعه توصیفی از نوع مقطعی است که روی ۱۸۱ نفر از کارکنان چهار بیمارستان آموزشی مربوط به دانشگاه علوم پزشکی یزد انجام شد. نمونه گیری به روش طبقه بندی تصادفی انجام گرفت. ابزار گردآوری داده ها در این مطالعه، پرسشنامه محقق ساخته بود. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ در سطح معنی داری $P=0<0.05$ استفاده شد.

یافته ها

نتایج نشان داد که بین هیچ یک از متغیرهای اصلی تحقیق رابطه معنی داری وجود ندارد و مبین آن است که تمام متغیرها مستقل از یکدیگر هستند ($p>0.05$) از طرفی نتایج مطالعه حاضر نشان داد که بین آگاهی زنان و مردان مورد مطالعه و همچنین بین عملکرد آنها در رابطه با مواد گندزدا تفاوت معناداری وجود ندارد ($p>0.05$) در حالیکه نتایج نشان داد نمره نگرش زنان در رابطه با مواد گندزدا بیشتر از مردان است ($p>0.05$).

نتیجه گیری

یافته های این مطالعه نشان داد که وضعیت آگاهی، نگرش و عملکرد کارکنان در حد مطلوبی نیست، بنابراین پیشنهاد می شود که مدیران بیمارستان ها، تلاش کنند که با افزایش سطح اطلاعات کارکنان، پیروی از روش های بهداشتی به عنوان بخشی جدایی ناپذیر از اصول مراقبت محسوب گردد.

کلیدواژه ها

نگرش، آگاهی، مراکز بهداشتی درمانی، گندزدایی، ضد عفونی

مقاله پژوهشی اصیل

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۳/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۰/۲۵

*نویسنده مسئول: مهدی مختاری؛ مرکز علوم و فناوری های محیط زیست، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

تلفن: ۰۳۵-۳۱۴۹۲۲۷۰

پست الکترونیک:

mokhtari@ssu.ac.ir

مقدمه

بیمارستان، نهادی بسیار ضروری است که برای تداوم حیات و حفظ جان انسان‌ها و بازگشت به تندرستی به تدریج در زندگی انسان‌ها پدیدار گشته است (۱). بیمارستان به دلیل وجود موقعیت‌ها و بخش‌های مختلف، مواد مصرفی و نیز روش‌های کاری، مکانی برای آموزش و پژوهش می‌باشد. فهرست گسترده‌ای از مخاطرات بالقوه نظیر پرتوها، مواد شیمیایی سمی، مخاطرات بیولوژیکی، حرارت، صدا، گرد و غبار، استرس و... در بیمارستان وجود دارد که کلیه کارکنان، بیماران، ملاقات‌کننده‌ها و در نهایت جامعه را در معرض این مخاطرات قرار می‌دهد که به دنبال آن هزینه‌های مالی مستقیم و غیر مستقیم ناشی از حوادث در محیط کار را به دنبال خواهد داشت (۲، ۳). امروزه اهمیت استفاده صحیح از مواد گندزدا و ضدعفونی‌کننده مناسب در بخش‌های مختلف بیمارستان به خوبی شناخته شده است. استفاده نادرست از مواد گندزدا یکی از عوامل گسترش عفونت‌های بیمارستانی است (۴، ۵). با افزایش میزان عفونت‌های بیمارستانی، هزینه روز افزون پیشگیری و درمان این عفونت‌ها، افزایش مرگ و میر و طول مدت اقامت و بستری شدن بیماران این مطلب مورد توجه بیشتری قرار گرفته است (۶). این نوع عفونت‌ها در طول درمان، از بیماری به بیمار دیگر، وسایل، کارکنان و یا مراجعان سرایت می‌کند. شیوع این معضل ۶ الی ۱۲ درصد و در بعضی کشورهای در حال توسعه تا ۶۵ درصد تخمین زده شده است (۵). در مطالعه‌ای که توسط سازمان جهانی بهداشت در ۱۴ کشور و در ۵۵ بیمارستان انجام شد، نتایج نشان داد که ۸/۷ درصد از بیماران به عفونت‌های بیمارستانی مبتلا شده‌اند. همچنین در مطالعه‌ای که در ایران در مورد عفونت‌های بیمارستانی انجام شد، نتایج نشان داد که افزایش مدت زمان بستری و به دنبال آن افزایش هزینه‌های درمان، مهمترین مشکل

پزشکی - اجتماعی موجود در کشور است که ناشی از ایجاد عفونت‌های بیمارستانی است بنابراین انتخاب گندزدای مناسب و بکارگیری روش‌های استاندارد گندزدایی می‌تواند در کاهش عفونت‌های بیمارستانی نقش موثری داشته باشند (۷).

در مطالعه‌ای که توسط هینکین و همکاران انجام شد، نتایج نشان داد که افراد مورد مطالعه آگاهی و نگرش مناسبی نسبت به عفونت، بهداشت دست، استفاده از دستکش و... داشته اما در رابطه با مواد گندزدا آگاهی پایینی دارند. همچنین در مطالعه‌ای که عمارلویی و همکاران انجام دادند مشخص شد که وضعیت استفاده از مواد گندزدا و روش‌های کاربرد آن مناسب نبوده و افراد مرتبط با این مجموعه از آگاهی مناسبی برخوردار نیستند (۸).

مطالعات نشان داده است که با اتخاذ یک روش گندزدایی مناسب، می‌توان از انتقال این عوامل جلوگیری نمود و بروز عفونت‌های بیمارستانی را تا حد زیادی کاهش داد (۹). یکی از روش‌های گندزدایی استفاده از مواد شیمیایی گندزداست (۱۰). گندزدایی مؤثر به انتخاب مناسب، فرمولاسیون، توزیع و زمان تماس عوامل استفاده شده بستگی دارد. هر روزه تلاش‌هایی در جهت ابداع مواد و روش‌های جدید گندزدایی و استریلیزاسیون به عمل می‌آید و بدون تردید گندزدایی و استریل کردن ابزار و وسایل بیمارستانی، یکی از مهمترین راه‌های جلوگیری از انتشار عفونت‌های بیمارستانی می‌باشد (۱۰). با وجود این همه مشکلات عفونی، متأسفانه در کشور ما هنوز بیمارستان‌هایی وجود دارند که به شکل بسیار بدوی و ابتدایی به گندزدایی وسایل و تجهیزات و سطوح می‌پردازند (۱۱، ۱۲). به علت عدم آگاهی برخی افراد در مورد استفاده صحیح از گندزداها که گاهی به طور نامناسب و غیراصولی به کار گرفته می‌شود، کاربرد و اثرات آن را اغلب بی‌تاثیر نموده

و یا عواقب بهداشتی نامطلوب در بردارد (۱۲). لذا لازم است کارکنان امور بهداشتی و پزشکی از خصوصیات و کاربردهای صحیح گندزداها و ضدعفونی‌کننده‌ها اطلاع کافی داشته و همچنین از موارد و محدودیت مصرف هر کدام آگاه باشند. از اینرو با توجه به اهمیت کاربرد گندزداها و به دلیل تعدد انواع آنها و نیز ایجاد وحدت رویه در زمینه روش‌های گندزدایی و نبود اطلاعات کافی در این خصوص و از سوی دیگر احتمال افزایش عفونت‌های بیمارستانی در بیمارستان های شهر یزد بخاطر هجوم بیماران از استان‌های مجاور و کشورهای همسایه به این نتیجه رسیدیم که میزان آگاهی، نگرش و عملکرد کارکنان برخی از بیمارستان‌های (شهید صدوقی، شهدای کارگر، سوانح و سوختگی و مادر) شهر یزد در مورد استفاده از مواد گندزدا را بررسی کنیم.

مواد و روش‌ها

این مطالعه یک مطالعه توصیفی از نوع مقطعی است که در چهار بیمارستان آموزشی (شهید صدوقی، شهدای کارگر، سوانح سوختگی و مادر) دانشگاه علوم پزشکی یزد انجام شد. نمونه‌گیری به روش طبقه‌بندی تصادفی از میان برخی از کارکنان بیمارستان‌های نام برده صورت گرفت. حجم نمونه با استفاده از رابطه زیر و با در نظر گرفتن آلفای ۵ درصد و دقت ۰/۷، انحراف معیار ۴/۵ و ریزش ۱۰ درصد، ۱۸۱ نفر بدست آمد.

$$n = (z_{(1-\alpha/2)}^2 / d^2) \times [(sd)]^2$$

جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه و مصاحبه با کارمندان انجام شد. کلیه پرسشنامه‌ها بدون نام بوده و اصول اخلاقی از جمله محرمانه بودن اطلاعات لحاظ شد. با توجه به این که، در بیمارستان‌های آموزشی، پژوهش‌های زیادی از طریق پرسشنامه انجام می‌شود و با توجه به حجم بالای کاری پرسنل، به منظور جلب مشارکت کارکنان در پژوهش،

توضیحاتی در خصوص هدف و نحوه تکمیل، به هریک از پرسنل داده شد که نیازمند صرف زمان قابل ملاحظه‌ای بود. پرسشنامه مورد استفاده در این پژوهش یک پرسشنامه محقق ساخته بود که شامل چهار بخش مشخصات دموگرافیک (نام بیمارستان، محل یا بخش خدمت، جنس، وضعیت تاهل، سمت، سابقه کار و مدرک تحصیلی)، سنجش آگاهی (شامل ۱۵ سوال سه گزینه ای صحیح، نپیدانم و غلط)، نگرش و عملکرد هر کدام ۱۶ سوال با طبقه‌بندی طیف لیکرت بود. ارزشیابی و تأیید اعتبار محتوا و ساختار پرسشنامه مذکور از طریق استفاده از نظرات گروه کارشناس در زمینه مورد مطالعه انجام گرفت. به طوریکه پایایی آگاهی در سطح ۷۶ درصد و پایایی نگرش در سطح ۷۱ درصد و پایایی عملکرد در سطح ۸۵ درصد بدست آمد. در این مطالعه اطلاعات به دست آمده پس از وارد کردن در نرم افزار آماری SPSS با استفاده از آمارهای توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار و جداول فراوانی و آمار تحلیل و آزمون‌های پارامتریک T-test و ANOVA و همبستگی در صورت نرمال بودن داده‌ها و در صورت نرمال نبودن با استفاده از آزمون‌های غیر پارامتریک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

یافته‌های این مطالعه نشان داد که ۲۹/۴ درصد افراد مجرد و ۷۰/۶ درصد از افراد متأهل بودند. همچنین اطلاعات میزان آگاهی، نگرش و عملکرد افراد مورد مطالعه برحسب سمت شغلی و جنسیت در جدول ۱ و ۲ ارائه گردیده است. از نظر سطح تحصیلات، ۳۸/۹ درصد افراد نمونه کارشناس پرستاری، ۲/۸ درصد کارشناس بهداشت، ۳/۳ درصد بهیار و ۵۵ درصد سایر رشته های تحصیلی را به خود اختصاص می‌دادند. این نتایج نشان می‌دهد که تعداد زیادی از افراد مورد مطالعه دارای تحصیلات دانشگاهی بوده که خود نشان

دهنده ارزش بالای علمی پاسخ سوالات می‌باشد. همچنین نتایج نشان داد که در بین افراد مورد مطالعه ۵۱/۱ درصد از افراد دارای سابقه کار کمتر از ۵ سال، ۳۱/۱ درصد بین ۵-۹ سال و ۱۷/۸ درصد بیشتر از ۱۰ سال می‌باشد.

جدول ۱- فراوانی و میزان آگاهی، نگرش و عملکرد افراد مورد مطالعه برحسب سمت شغلی

سمت	تعداد	درصد از کل	آگاهی (انحراف معیار $\pm$ میانگین)	نگرش (انحراف معیار $\pm$ میانگین)	عملکرد (انحراف معیار $\pm$ میانگین)
پرستار	۶۳	۳۵	۲۷/۸۷ $\pm$ ۲/۴۸۵	۴۶/۷۳ $\pm$ ۴/۹۷۴	۳۱/۰۲ $\pm$ ۷/۵۱
سرپرستار	۶	۳/۳	۲۷/۶۶ $\pm$ ۳/۰۱۱	۴۶/۶۶ $\pm$ ۳/۶۱۴	۲۲/۸۳ $\pm$ ۰/۴۰۸
خدمات	۵۹	۳۲/۸	۲۶/۷۱ $\pm$ ۳/۴۳۹	۴۳/۶۹ $\pm$ ۸/۷۲۸	۲۵/۴۷ $\pm$ ۳/۰۷۵
بهبار	۱۰	۵/۶	۲۹/۱ $\pm$ ۵/۳۶۳	۴۹/۴ $\pm$ ۶/۳۸۱	۲۵/۵ $\pm$ ۱/۵۰۹
کمک بهبار	۳۳	۱۷/۸	۲۸/۶۸ $\pm$ ۴/۱۶۹	۴۲/۱۳ $\pm$ ۶/۳۷۴	۲۷/۵ $\pm$ ۵/۴۱۸
کاردان و کارشناس بهداشت محیط	۱۰	۵/۶	۲۸/۴ $\pm$ ۲/۱۷۱	۴۳/۲ $\pm$ ۷/۵۶۸	۲۳/۲ $\pm$ ۳/۵۲۱
جمع	۱۸۱	۱۰۰			

جدول ۲- فراوانی و میزان آگاهی، نگرش و عملکرد افراد مورد مطالعه برحسب جنسیت

جنسیت	فراوانی (درصد)	آگاهی (انحراف معیار $\pm$ میانگین)	نگرش (انحراف معیار $\pm$ میانگین)	عملکرد (انحراف معیار $\pm$ میانگین)
مردان	۵۷/۸	۲۷/۷۵ $\pm$ ۳/۶۳۵	۴۴/۲۳ $\pm$ ۶/۸۲۸	۲۶/۹۰۳ $\pm$ ۴/۴۰۵
زنان	۴۲/۲	۲۷/۶۹ $\pm$ ۳/۰۷۲	۴۵/۷۴ $\pm$ ۷/۳۴۹	۲۸/۴۶ $\pm$ ۷/۶۲۳
جمع	۱۰۰	-	-	-

جدول ۳- تعیین رابطه بین آگاهی، نگرش و عملکرد افراد در

استفاده از مواد گندزدا براساس جنسیت

آزمون	آگاهی	نگرش	عملکرد
Mann-Whitney U	۳۷۷۹/۵	۳۱۸۴	۳۶۹۶
Wilcoxon W	۹۲۳۹/۵	۸۶۴۴	۹۱۵۶
Z	-۰/۵۰۴	-۲/۲۳۲	-۰/۷۴۴
Asymp. Sig. (2-tailed)	۰/۶۱۴	۰/۰۲۶	۰/۴۵۷

در جدول شماره ۳ جهت بررسی ارتباط بین متغیرها از آزمون ناپارامتری من ویتنی، استفاده شده است. نتایج آزمون نشان داد که سطح معنی‌داری برای میانگین نمره آگاهی کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها،

۰/۶۱۴ می‌باشد که بیشتر از سطح خطای ۰/۰۵ است. لذا می‌توان به این نتیجه دست یافت بین میانگین نمره آگاهی کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با افراد مذکر و مونث تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. همچنین نتایج نشان داد که سطح معنی‌داری برای نمره نگرش کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها ۰/۰۲۶ می‌باشد که نشان دهنده این است که بین میانگین نمره نگرش کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با افراد مذکر و مونث تفاوت معنی‌داری وجود دارد به طوریکه نمره نگرش در افراد مونث (۱۰/۶) بیشتر از مذکر (۸۳/۱۲) بوده است. همچنین نتایج نشان داد که بین میانگین نمره عملکرد

کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با افراد مذکر و مونث تفاوت معنی‌داری وجود ندارند ($P=0/457$).

جدول ۴- تعیین رابطه بین آگاهی، نگرش و عملکرد افراد در استفاده از مواد گندزدا براساس سمت های شغلی

آزمون	آگاهی	نگرش	عملکرد
Chi-Square	۵/۶۸۸	۱۴/۳۴۵	۳۴/۰۸۷
d	۵	۵	۵
Asymp. Sig. (2-tailed)	۰/۳۳۸	۰/۰۱۴	۰/۰۰۱

در جدول ۴ از آزمون ناپارامتری کروسکال والیس، استفاده شده است. در نتیجه با توجه به نتایج آزمون مشاهده می‌شود که بین میانگین نمره آگاهی کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با سمت‌های مختلف شغلی تفاوت معنی‌داری وجود ندارند ($p: 0/338$). از طرفی نتایج نشان داد که سطح معنی‌داری برای میانگین نمره نگرش کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها، $0/014$ می‌باشد. لذا می‌توان به این نتیجه دست یافت بین میانگین نمره نگرش کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با سمت‌های مختلف شغلی، تفاوت معنی‌داری وجود دارند و این بدان معناست که با توجه به مقادیر میانگین؛ میانگین رتبه‌ای نمره نگرش کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها، در سمت شغلی بهیار بیشترین مقدار ($119/6$) و در سمت شغلی کمک بهیار ($67/59$) کمترین مقدار را به خود اختصاص داده است.

همچنین نتایج نشان داد که سطح معنی‌داری برای میانگین نمره عملکرد کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها، $0/001$ می‌باشد که کمتر از سطح خطای $0/05$ است. لذا می‌توان به این نتیجه دست یافت بین میانگین نمره عملکرد کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با سمت های مختلف شغلی، تفاوت معنی‌داری وجود دارند به طوریکه در سمت شغلی پرستار بیشترین مقدار

($115/96$) و در سمت شغلی سرپرستار ($31/25$) کمترین مقدار را به خود اختصاص داده است.

جدول ۵- تعیین رابطه بین آگاهی، نگرش و عملکرد افراد در استفاده از مواد گندزدا براساس سطح تحصیلات

آزمون	آگاهی	نگرش	عملکرد
Chi-Square	۰/۰۶۱	۹/۶۳۷	۰/۵۸۸
d	۱	۱	۱
Asymp. Sig. (2-tailed)	۰/۸۰۵	۰/۰۰۲	۰/۴۴۳

با توجه به جدول ۵ ارتباط بین متغیرهای آگاهی، نگرش و عملکرد افراد با سطوح مختلف تحصیلی با استفاده از آزمون ناپارامتری کروسکال والیس مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که سطح معنی‌داری برای میانگین نمره آگاهی کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها، $0/805$ می‌باشد لذا می‌توان به این نتیجه دست یافت بین میانگین نمره آگاهی کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با سطوح مختلف تحصیلی تفاوت معنی‌داری وجود ندارند.

همچنین نتایج آزمون نشان داد که سطح معنی‌داری برای میانگین نمره نگرش کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها، $0/002$ می‌باشد لذا می‌توان به این نتیجه دست یافت بین میانگین نمره نگرش کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با سطوح مختلف تحصیلی، تفاوت معنی‌داری وجود دارد و این بدان معناست که با توجه به مقادیر میانگین؛ میانگین رتبه‌ای نمره نگرش کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها، در سطح تحصیلی کارشناس پرستاری بیشترین مقدار ($40/07$) و در سطح تحصیلی کارشناس بهداشت (9) کمترین مقدار را به خود اختصاص داده است.

از طرفی نتایج نشان داد که سطح معنی‌داری برای میانگین نمره عملکرد کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها، $0/443$ می‌باشد که نشان دهنده این است که بین

میانگین نمره عملکرد کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با سطوح مختلف تحصیلی تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول ۶- تعیین رابطه بین آگاهی، نگرش و عملکرد افراد در استفاده از مواد گندزدا براساس گذراندن دوره های آموزشی

آزمون	آگاهی	نگرش	عملکرد
Mann-Whitney U	۳۷۰۵/۵	۳۷۸۴/۵	۳۵۳۷/۵
Wilcoxon W	۸۱۷۰/۵	۸۲۴۹/۵	۷۲۷۸/۵
Z	-۰/۹۷۲	-۰/۷۴	-۱/۴۵
Asymp. Sig. (2-tailed)	۰/۳۳۱	۰/۴۵۹	۰/۱۴۷

با توجه به نتایج آزمون ناپارامتری من ویتنی، در جدول ۶ می توان به این نتیجه دست یافت:

بین میانگین نمره آگاهی کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با گذراندن دوره آموزشی تفاوت معنی داری وجود ندارند. همچنین بین میانگین نمره نگرش کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با گذراندن دوره آموزشی تفاوت معنی داری وجود ندارند.

با توجه به سطح معنی داری برای میانگین نمره عملکرد کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها، می توان به این نتیجه دست یافت بین میانگین نمره عملکرد کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها با گذراندن دوره آموزشی تفاوت معنی داری وجود ندارند و این بدان معناست که میانگین نمره عملکرد کارکنان بیمارستان در مورد استفاده از گندزداها، در افرادی که دوره آموزشی را گذرانده یا نگذرانده اند، تقریباً با یکدیگر برابر است.

بحث

بسیاری از مطالعات انجام شده تا به امروز در خصوص تجزیه و تحلیل روش های گندزدایی موارد خاصی مانند آندوسکوپها، استفاده از اقدامات احتیاطی عمومی و یا دانش و نگرش در مورد ضد عفونی و کنترل عفونت صورت

گرفته است و مطالعات بسیار کمی در رابطه با میزان آگاهی نگرش و عملکرد پرسنل بیمارستان در رابطه با مواد ضد عفونی کننده انجام شده است (۱۳). استفاده نادرست از مواد گندزدا در بیمارستان باعث ایجاد مخاطراتی جدی مانند عفونت های بیمارستانی در بین متخصصان مراقبت های بهداشتی و افراد در معرض خطر خواهد شد. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که بین آگاهی زنان و مردان مورد مطالعه و همچنین بین عملکرد آنها در رابطه با مواد گندزدا تفاوت معناداری وجود ندارد در حالیکه نتایج نشان داد نمره نگرش زنان در رابطه با مواد گندزدا بیشتر از مردان است.

یک مطالعه انجام شده توسط ناتالی در یک بیمارستان دانشگاهی پس از یک سخنرانی یک ساعته در مورد دانش، نگرش و عملکرد در میان پزشکان و سایر مراقبت های بهداشتی در مورد تمیز کردن استتوسکوپها، تفاوت معنی داری در نمرات قبل و بعد از آزمون داشت که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی ندارد. در این مطالعه همچنین مشخص شد که بین میزان سابقه کاری و آگاهی، نگرش و عملکرد افراد رابطه وجود دارد (۱۳). مطالعه انجام شده توسط آنجلیلو و همکاران نشان داد که شرکت در دوره های آموزش مداوم نقش بسیار موثری در کاربرد گندزداها و کنترل عفونت های بیمارستانی دارد (۱۴). همچنین در مطالعه ای که توسط سایتیترا و همکاران انجام شد مشخص شد تفاوت معنی داری بین آگاهی و عملکرد افراد قبل و بعد از آموزش بوده است که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی ندارد (۱۳). عمارلویی و همکاران ۱۳۹۲ با بررسی وضعیت گندزدایی، ضد عفونی و استریلیزاسیون در بیمارستان های آموزشی شهر ایلام، گزارش دادند که وضعیت گندزدایی، ضد عفونی و استریلیزاسیون بخش های مختلف بیمارستان ها مناسب نیست و نیروهای مرتبط با این مجموعه عملیات از وضعیت مطلوبی برخوردار نبودند (۸). همچنین در مطالعه ای

مطلوبی نیست لذا رعایت استانداردها به منظور حفظ سلامتی بیماران در قالب دستورالعمل‌ها بایستی ابلاغ و اجرا گردد و مدیران بیمارستان باید تلاش کنند فضایی سازمانی ایجاد کنند که در آن پیروی از روش‌های بهداشتی توصیه شده به عنوان بخشی جدایی ناپذیر از مراقبت با کیفیت بالا محسوب گردد.

تشکر و قدردانی

بر خود لازم می‌دانیم از همکاری دانشگاه علوم پزشکی یزد و ریاست بیمارستان‌های شهید صدوقی، شهدای کارگر، سوانح سوختگی و مادر کمال تشکر و قدردانی را داشته باشیم.

تعارض منافع

نویسندگان مقاله اعلام می‌دارند که هیچ گونه تضاد منافی در پژوهش حاضر وجود ندارد.

که توسط مهدی پور رابریو همکاران ۱۳۸۹ در خصوص بررسی رعایت استانداردهای بهداشت محیط در بیمارستان های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کرمان انجام دادند، نتایج آنها نشان داد که وضعیت رعایت استانداردهای بهداشت محیط در درصد زیادی از بیمارستان‌های آموزشی به خاطر عدم اطلاع و نبود آگاهی در خصوص استفاده صحیح از مواد گندزدا، رضایتبخش نمی‌باشد. این وضعیت نامناسب بهداشت محیط، می‌تواند سبب ایجاد و گسترش عفونت‌های بیمارستانی شود که با نتایج مطالعه حاضر سازگار می‌باشد (۱۵).

نتیجه‌گیری

نتیجه این مطالعه نشان داد که وضعیت آگاهی، نگرش و عملکرد افراد مورد مطالعه در رابطه با گندزداها در وضعیت

References

1. Gaynes, R.P., Surveillance of nosocomial infections: a fundamental ingredient for quality. Infection Control & Hospital Epidemiology, 1997. 18(7): p. 475-478.
2. Chinn, R.Y. and L. Sehulster, Guidelines for environmental infection control in health-care facilities; recommendations of CDC and Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee (HICPAC). 2003.
3. Rezaei, M.-S., F. Golbabaie, and M.H. Behzadi, Assessing the healthcare Workers' Knowledge, Attitude, and Practice toward Health, Safety, and Environment in an Educational Hospital Affiliated by Iran University of Medical Sciences (2012-2013). Journal of Environmental Science and Technology, 2017. 19(4): p. 347-355. [Persian]
4. Lotfipour, F., et al., Antibacterial Activity of Germicide-P: A Persulfate Based Detergent/Disinfectant on Some Hospital Isolates. Iranian Journal of Pharmaceutical Sciences, 2006. 2(4): p. 225-230. [Persian]
5. Valizade, M., et al., COMPARISON OF EFFICIENCY OF EPIMAX S AND EPIMAX SC DISINFECTANTSON BACTERIA CAUSING INFECTIONS IN INTENSIVE CAREUNITS. Journal of Nursing and Midwifery Urmia University of Medical Sciences, 2013. 10(6): p. 0-0. [Persian]
6. Srun, S., et al., Surveillance of post-caesarean surgical site infections in a hospital with limited resources, Cambodia. The Journal of Infection in Developing Countries, 2013. 7(08): p. 579-585.
7. Sahlabadi, F., et al., The Effectiveness Evaluation of Current Disinfectants on Pathogens Isolated from Surface of Different Parts of Shahid Sadughi Accidents Burns Hospital in City of Yazd. Journal of Environmental Health Engineering, 2016. 3(2): p. 93-101. [Persian]
8. Omarlouei, A. and S. Ghaderinejad, Disinfection, sterilization and sterilization in educational hospitals in Ilam city, in the 16th National Conference on Environmental Health in Iran. 2014: Tabriz. [Persian]

9. HOSSEINI, S. and R. RANJBAR, A case report of Septicemia due to *Pseudomonas aeruginosa* and *Acinetobacter* in a multiple trauma Patient. 2008. [Persian]
10. Manian, F.A., et al., Isolation of *Acinetobacter baumannii* complex and methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* from hospital rooms following terminal cleaning and disinfection: can we do better? *Infect Control Hosp Epidemiol*, 2011. 32(7): p. 667-72.
11. YOUSEFI, M.R., et al., Evaluation of efficacy of the current disinfectants on *staphylococcus epidermidis* and *pseudomonas aeruginosa* isolated from hospitals of Hamadan in 2006. 2007. [Persian]
12. Dr Seyyed Javad Hosseini, Sh., Et al., A survey on the quality control status of sterilization units in Aja health centers in Tehran, 2006. *Health and Military Research*, 2010. (8): p. 79-[Persian]
13. Suchitra, J.B. and N. Lakshmi Devi, Impact of education on knowledge, attitudes and practices among various categories of health care workers on nosocomial infections. *Indian J Med Microbiol*, 2007. 25(3): p. 181-7.
14. Angelillo, I.F., A. Mazziotta, and G. Nicotera, Nurses and hospital infection control: knowledge, attitudes and behaviour of Italian operating theatre staff. *J Hosp Infect*, 1999. 42(2): p. 105-12.
15. Mehdipour Rabori, M., et al., Compliance with Environmental Health Standards in Educational Hospitals of Kerman University of Medical Sciences in 2009. *Journal of Health*, 2014. 5(2): p. 159-169. [Persian]

Evaluation of knowledge, attitude and practice health care personnel in some hospitals in Yazd toward the use of Disinfectants

Adeleh Esform¹, Ahmad Khosravi Baghdadeh¹, Mohammad Rafat-Fard², Mehdi Mokhtari^{*3}, Arefah Dehghan Tafti⁴, Asma Pourmohammad⁵, Maryam Dehghan Nayeri⁵

1- Department of Environmental Health Engineering, Faculty of Health, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.

2- Heart Rehabilitation Center, Cardiology Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

3- Corresponding Author: Associate Professor, Environmental Science and Technology Center, Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences and Health Services, Yazd, Iran.

4- Instructor, Faculty Member, Department of Statistics and Epidemiology, School of Public Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.

5- Environmental Health Expert, Faculty of Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.

Original Article

Received: 7 Jun 2019

Accepted: 15 Jan 2020

*Corresponding Author:

Mehdi Mokhtari,
Environmental Science and
Technology Center,
Department of Environmental
Health Engineering, School of
Public Health, Shahid
Sadoughi University of
Medical Sciences and Health
Services, Yazd, Iran
TEL: 03531492270
Email:
mokhtari@ssu.ac.ir

ABSTRACT

Introduction

Inappropriate use of disinfectants is one of the causes of the spread of nosocomial infections. This study was performed to evaluate the knowledge, attitude, and practice of the staff in some hospitals in Yazd regarding the use of disinfectants.

Materials and Methods

This is a cross-sectional descriptive study that was performed on 181 employees of four educational hospitals related to Yazd university of medical sciences. Sampling was done by random sampling. The data gathering tool in this study was a researcher-made questionnaire. Data were analyzed using SPSS 20 at a significant level, $P=0<0.05$.

Results

The results showed that there is no significant relationship between any of the main variables in the research and demonstrate that all variables are independent of each other ($p>0.05$). On the other hand, the results of this study showed that there is no significant difference between knowledge of men and women and their performance in relation to use disinfectants ($p=0.614$). While the women's attitudes toward disinfection were higher than men's ($p=0.26$).

Conclusion

The findings of this study showed that the state of knowledge, attitude, and practice of the staff are not in good condition. Therefore, it is suggested that hospital managers plan to improve the level of employee information for using disinfectants to provide a safer environment.

Keywords

attitude, knowledge, Health Centers, Disinfection, Antiseptics

► **Please cite this article as:** Esform A, Khosravi Baghdadeh A, Rafat-Fard M, Mokhtari M, Dehghan Tafti A, Pourmohammad A, Dehghan Nayeri M. Evaluation of knowledge, attitude and practice health care personnel in some hospitals in Yazd toward the use of Disinfectants. J Neyshabur Univ Med Sci 2022;9(4):102-110.